

ПЕЙОРАТИВНИЙ КОМПОНЕНТ У СКЛАДІ ДИРЕКТИВНИХ МОВЛЕННЄВИХ АКТІВ

Л. В. Суховецька, аспірант

*Горлівський інститут іноземних мов ДВНЗ «ДДПУ»,
вул. Комсомольська, 24, м. Артемівськ, 84511, Україна
E-mail: sukhovetskaya2012@yandex.ua*

Подана робота розглядає вплив оцінної діяльності свідомості людини на процес формування директивних мовленнєвих актів. Автор узагальнює й уточнює тлумачення оцінки. З опертям на попередні дослідження стаття відзначає присутність аксіологічного компоненту в політичному дискурсі, встановлює взаємозв'язок між категоріями оцінки й спонукання. За результатами розвідки встановлено функціонування експліцитних та імпліцитних директивних мовленнєвих актів, вмотивованих негативною оцінкою дій адресата; проілюстровано апелювання до загальнооцінних і частковооцінних значень. Виявлено, що під фокус оцінки електорату потрапляють представники влади, їх діяльність, результати їх діяльності. Прагматичний аспект представлено функціонуванням мовленнєвих актів вимоги, заборони, застереження, заклику й пропонування.

***Ключові слова:** оцінка, пейоратив, політичний дискурс, спонукання, директив.*

Оцінка є однією з найважливіших сторін інтелектуальної діяльності й властива всім видам відображення дійсності людиною. «Оцінна діяльність людини – це характерна риса свідомості як специфічної форми діяльного творчого відображення» [1, с. 23]. В силу єдності мови й мислення оцінка неодмінно знаходить вираження у мовленні, бо «в процесі відображення суб'єкт наділяє значимістю (оцінює) всі елементи дійсності...» [цит. А. Н. Баранова за 2]. «Оцінка міститься всюди, де відбувається будь-яке зіткнення суб'єкта пізнання з об'єктивним світом» [3, с. 142]. При чому, «пізнавальний акт, що за своєю природою є водночас і емоційно-, і раціонально-оцінним моментом, ... фокусує не увесь об'єкт, а лише ті його ознаки, які становлять певну цінність для суб'єкта відображення або соціокультурної спільноти» [1, с. 23].

Оскільки в процесі діяльності людини, в тому числі в мовленнєвій діяльності, знаходить своє відображення ціннісне ставлення мовців до предметів мовлення та один до одного, врахування аксіологічного характеру мислення вважається **актуальним** для пояснення картини комунікації. **Метою** поданої роботи виступає аналіз директивних мовленнєвих актів (надалі ДМА), вмотивованих негативним ставленням представника електорату до фрагменту політичної дійсності. До **завдань** роботи відносимо: здійснити короткий огляд тлумачення терміна «оцінка» в лінгвістиці; виявити присутність аксіологічного компоненту в політичному дискурсі; встановити зв'язок оцінки з категорією спонукання; здійснити класифікацію оцінно-спонукальних висловлювань.

Об'єктом слугує мовлення електорату, **предметом** обрано ДМА, вмотивовані негативною оцінкою дій адресата, яким виступає влада.

Головними **методами** дослідження постають: метод спостереження, зіставлення, узагальнення, семантичного й мовленнєво-актового аналізу, а також трансформаційний метод для імпліцитних ДМА.

Розглядаючи оцінне ставлення як один із видів модальності, в лінгвістичних дослідженнях відзначається найбільша поширеність саме оцінної модальності, «хоча в основі й інших модальних значень у кінцевому підсумку лежить також оцінний фактор» [4, с. 62]. «Оцінна модальність є зв'язком, що встановлюється між оцінною орієнтацією мовця (слухача) й позначеною реалією..., що оцінюється позитивно або негативно з якої-небудь підстави (емоційної, естетичної, утилітарної тощо) у

відповідності зі стандартом буття речей або положенням справ у деякій картині світу, що лежить в основі оцінки» [5, с. 22-23].

За своєю суттю оцінка є, як вважає О. М. Вольф, універсальною категорією, бо напевно чи існує мова, в якій немає уявлення про поняття «добре» / «погано» [6, с. 9]. Оцінка визначається як «соціально усталене й узуально закріплене в семантиці мовних одиниць позитивне чи негативне, експліцитне або імпліцитне ставлення суб'єкта (особи, групи осіб, соціуму) до об'єктів дійсності» [6, с. 203]. Як модальна рамка, оцінка включає в себе такі експліцитні та імпліцитні елементи, як суб'єкт, об'єкт і аспект оцінки, аксіологічний предикат, сам оцінний елемент [7].

«Оцінка відноситься до інтенціонального аспекту мови, де відбиття картини світу в свідомості мовців ускладнюється цілою низкою чинників» [2]. «У світі оцінок діє не істинність щодо об'єктивного світу, а істинність щодо концептуального світу учасників акту комунікації. Оцінні позначення часто бувають розмитими. Оцінка в відмінні від ідентифікації не прагне вказати точне місце об'єкта з його ознаками в “картині світу”, а лише поміщає його в деяку зону оцінної шкали» [7]. «Коли йдеться про оцінку, то в “картині світу” виступає на перший план людський фактор. Значення оцінки різко зростає, коли вона стосується світу людей або подій, пов'язаних із людьми» [7].

Будь-яка оцінка ґрунтується на ціннісній “картині світу”, суспільних нормах і стереотипах. Під цінністю розуміється «значимість об'єкта для суб'єкта, тобто його корисність, здатність задовольняти потреби тощо» [8, с. 3]. Система цінностей визначається тим соціальним середовищем, в якому відбувається комунікація. Суспільна норма постає як «правила, що виражають вимоги суспільства (соціальної групи) до поведінки індивідів у їхніх взаєминах один із одним, соціальними інститутами й суспільством у цілому» [9, с. 40], як «аксіологічний орієнтир діяльності (негативне-оцінне значення фіксує порушення норми)» [10, с. 36].

Серед норм, які набувають питомої ваги в процесі оцінної діяльності, виокремлюють загальнокультурні, культурно-специфічні, соціально-групові й індивідуально-особистісні [11, с. 102]. Стереотипам властиво проектувати у зовнішній світ усвідомлення наших цінностей. Об'єкт, який активізує стереотип, оцінюється згідно з відповідними емоціями [12]. У свою чергу, висловлювання з негативною оцінкою адресата «виражають реакцію мовця на невідповідність об'єкта оцінки певним нормам і оцінним стереотипам, наявним у свідомості суб'єкта оцінки» [13, с. 5].

Оскільки оцінка притаманна всій нашій діяльності, природно, що ця складова виявляє себе й у політичному дискурсі. Явна й прихована соціальна оцінність є загальною стильовою рисою всієї політичної комунікації [14, с. 36].

Аналіз політичного життя в газетній журналістиці, наприклад, виявив функціонування власне оцінних жанрів як групи діагностувальних жанрів, спрямованих на вироблення уявлень про цілі суспільного розвитку. Однак, як зазначає дослідниця, «оцінка у всіх цих текстах має спонукальний характер, тому що, підкреслюючи її, журналіст попереджає про загрозу тих чи інших тенденцій, тим самим мотивує звернення до адресата заклик до соціальної активності. Так у ході політичного аналізу відбувається перетворення оцінної інформації в спонукальну» [14, с. 36]. Отже, здійснюючи аналіз дійсності на підставі оцінки, журналісти орієнтують аудиторію в політичній ситуації і спонукають її до певних політичних дій.

І. В. Алещанова досліджує оцінно-експресивну цитату в газетному тексті, який є «частково або повністю політизованим різновидом масово-інформаційного дискурсу». Вона стверджує, що найбільш частотним прагматичним значенням, реалізованим оцінно-експресивною цитатою, виступає соціально-політична оцінка. Система соціально-політичних оцінок включає кваліфікацію: 1) діяльності політичних інститутів (держави, партій); 2) встановлених і розроблених політичних норм (конституцій, законів, актів, статутів); 3) політичної свідомості

представників соціуму (повсякденні політичні погляди, ідеї, теорії). Оцінно-експресивна цитата є важливим ілюстративним матеріалом, що актуалізує соціально-політичні вподобання конкретного соціуму [15, с. 45].

Оцінне значення характеризує відношення між дійсним світом і його ідеалізованою моделлю. «Співвіднесеність оцінки з ідеалізованою моделлю світу породжує різноманітні ілюкутивні цілі» [16, с. 60], «оцінка важлива не сама по собі, але лише як привід, підстава для реалізації якогось іншого комунікативного наміру» [17, с. 60-61]. Комунікативною інтенцією мовця при вираженні, наприклад, негативної оцінки адресата виступає «реалізація негативного ставлення безпосереднього адресата (і/або до його вчинку, дії) з метою впливу на його емоційно-психічну сферу для одержання запланованого перлюкутивного ефекту» [13, с. 8]. «Оцінне висловлювання прагне вплинути на адресата, а через нього й на хід практичного життя» [16, с. 60].

Чимало досліджень, об'єктом яких виступає категорія спонукання, засвідчують її зв'язок із категорією оцінки [18, с. 8; 19, с. 7; 20, с. 18]. Хоча в теорії мовленнєвих актів прямо не йдеться про наявність семантики оцінки, на погляд Л.Н. Аніпкіної, «прагматичні ситуації вимоги, погрози, застереження, поради, дозволу обов'язково ґрунтуються на тому, що подія, дія, вчинок, щодо якого мовець щось висловлює співрозмовнику-адресату, отримують у нього позитивну чи негативну оцінку (хоча-б імпліцитну); це проявляється в тому, що у тлумаченні майже всіх мовленнєвих актів трапляється компонент «хочу» / «не хочу», а він безпосередньо пов'язаний зі шкалою плюс – мінус («добре» – «погано»))» [17, с. 64-65]. Стверджуючи, що адресат є поганим, коїть погано, мовець намагається сформулювати в нього більш сильну тенденцію діяти відмінним від оцінюваного чином. І ця тенденція є значно сильнішою, ніж у випадку, коли оцінка не відбулася [21, с. 130].

У межах функціонально-семантичного поля спонукання О.М. Москаленко виокремлює мікрополе спонукання через негативну оцінку дії, несумісної з даною (бажаною) дією [19, с. 7]. Надана негативна оцінка будь-якої дії спонукає до припинення цієї дії, оскільки вона не заслуговує схвалення того, хто спонукає.

Серед стверджувальних висловлювань, що виражають спонукання в природному діалозі, В. Є. Іосіфова виокремлює негативно-оцінні (ті, що містять негативну оцінку дій адресата), метою яких є спонукати адресата скорегувати свої дії. Висловлювання, що супроводжуються «негативним емоційним зарядом», на її думку, відображають невдоволення, роздратування мовця з приводу дій адресата або з приводу їх наслідків [20, с. 18].

У межах макростратегії спонукання виокремлюють тактику негативної оцінки, під якою мають на увазі «навмисне використання вербальних і невербальних засобів, що актуалізують ідею несхвалення, для того, щоб спонукати адресата змінити те, що отримало негативну оцінку» [22, с. 14].

Негативна оцінка дій/діяльності партнера розуміється Н.А. Трофімовою як МА осуд. Запланований перлюкутивний ефект висловлень осуду полягає в зміні поведінки адресата в крашу сторону. Вербалізуючи пропозицію осуду, мовець «прагне запобігти повторенню негожої дії, спонукаючи адресата до її припинення, до виправлення негативно оцінюваного положення справ» [23, с. 257].

Підсумовуючи аналіз робіт А. Trosborg, D. Koike та В. Fraser, Є. О. Смикова також зазначає, що розповідне речення, яке дає негативну оцінку теперішніх дій адресата, отримує ілюкутивну силу спонукання, [24]. Таким чином, адекватний аналіз спонукальних висловлювань є неможливим без звернення до поняття оцінки.

У нашій роботі розуміємо оцінку як потужний мотив для генерації спонукальної інтенції.

Аналіз фактичного матеріалу виявив низку тенденцій у використанні висловлювань із директивною інтенцією, продукованих клієнтом політичного дискурсу. Приклади, взяті з мережі інтернет, подано зі збереженням правопису оригіналу, автор визначається електронним ім'ям.

За способом вираження спонукальної іллокуції у висловлюваннях, вмотивованих негативною оцінкою, розрізняємо **експліцитні** й **імпліцитні** висловлювання. В **експліцитних** варіантах негативно-оцінний компонент і спонукальний компонент вербалізовано самостійними пропозиціями, при чому оцінне судження являє собою «спричиняльний МА» (рос. способствующий), а директивна складова – «спричинений МА» (за термінологією В. І. Карабан) [25, с. 4]:

*Only two possibilities: Either the laws have, after empty decades, had the intended effect and are therefore now surplus to requirement. Or they haven't worked and therefore will also not work in the next decades because they are **bad** laws and therefore **should be repealed*** [EdZuiderwijk];

*The Tories are taking us to a **disgraceful** past, before Labour created the NHS, where people died young and in great suffering. **Kill the Bill, and lets have a General Election now** to settle what kind of an NHS do we want, and what type of society do we want to live in* [languageandgenes].

В **імпліцитних** висловлюваннях експлікації підлягає лише негативно-оцінний компонент. Директивна пропозиція вибудовується логіко-інференційним шляхом:

*Using **anti-discrimination laws** to discriminate against British people would be **wrong*** [peteran]. → *Stop using anti-discrimination laws...*

Як бачимо, для зазначеного вище типу ДМА характерна поліінтенціональність, оскільки до оцінної комунікативної мети додається іллокуція спонукання.

Експліцитні висловлювання, у свою чергу, за формально-структурним критерієм поділяються на **перед-оцінні** спонукання й **пост-оцінні** спонукання. У **перед-оцінних** спонуканнях директивна частина передус оцінному компоненту:

*I would certainly not suggest directly electing the **HoL**. It would make the first chamber just as **bad** as the second chamber, the **HoC*** [Leo Naysayer];

*The entire **Bush clan ought to be exiled from the US**. The idea of another Bush running for president is **obscene*** [JDavis].

У **пост-оцінних** спонуканнях негативно-оцінний компонент передус спонуканню:

*Withdrawing from the **ECHR** is a **bad** policy but the **ECHR can help itself by not issuing political judgments that go against common sense*** [BobJanova].

*A seriously damning indictment of this Conservative led government's **vandalism** of the NHS. They have created **chaos and crisis** by their deliberate actions. **The Conservatives cannot be trusted at all with the NHS*** [burnel].

За типом оцінки розрізняємо спонукальні висловлювання, що містять **загальну** оцінку й **часткову** оцінку. Загальна оцінка представлена обмеженим колом ад'єктивів (*bad, worse, not good*):

*if its good for goldmansachs than it is **bad** for ordinary people. It means that **Britain should quit EU*** [timur isakov];

*TAX AVOIDANCE IS MUCH **WORSE** THAN ANY **BENEFIT CHEAT**. Those taxes they **SHOULD** be paying, OUR PUBLIC SERVICES need* [RedactedTories];

*Encouraging people to come to the UK to work for low wages because their home countries are relatively poor and corrupt is **not good**, common sense tells us that.* [OldBarnesy] → *Stop encouraging people to come to the UK to work for low wages.*

Спираючись на загальновідому класифікацію частковооцінних значень, що запропонована Н.Д. Арутюною [16 с. 75-76], виділяємо такі типи спонукань:

а) ДМА, вмотивовані негативною оцінкою **інтелектуального** значення (іменники: *nonsense, negligence; madness; nutter*; прикметники: *ignorant; inept; incompetent; stupid; silly; foolish; bigoted; ridiculous; insane; mad; absurd; reckless; not rational; not tenable; sick in the head*): *Zealotry, whether religious, political or otherwise, is **not rational** or attractive and **must be opposed*** [jim1132].

б) ДМА, вмотивовані негативною оцінкою **емоційного** значення (прикметники: *hateful; vile; hideous; nasty; sick; desperate; hostile; outrageous; sad; terrible; disgusting; annoying; appalling; unspeakable*; іменники: *beneath contempt; beneath any level of contempt*; дієслова: *to disgust; to horrify*): *The Tories are just so **sick** and so **hateful** to*

everything that is humane in our society. **Kill the Bill before the Tories kill us** [languageandgenes].

в) ДМА, вмотивовані негативною оцінкою **морально-етичного** значення (**іменники**: *disgrace; shame; slap in the face*; **прикметники**: *immoral; hardly moral; evil; evil minded; inhuman; malign; vicious; disgraceful; shameful; cruel; brutal; barbaric; draconian; obscene; irresponsible; unpatriotic; untrustworthy; arrogant*): **The new policy is a disgrace. The conservatives backbenchers need to grow some and oppose this bill** [FlagFlyer]; **The criminal law might be complicated, it does not give one permission to rape and kill. Tax avoidance is immoral - it should be a crime** [anne21].

г) ДМА, вмотивовані негативною оцінкою **нормативного** значення (**прикметники**: *wrong; not right; illegal; racist; discriminatory; manipulative; anti-social; ill conceived, ill timed; overzealous; flawed; criminal*): **No No No. Its entirely wrong to confiscate peoples money to spend on the political class. By all means pay MP's more and give them more powers taken back from Brussels. But don't pay for the parties** [Dr Gloucestershire].

д) ДМА, вмотивовані негативною оцінкою **телеологічного** (неефективного, недоцільного) значення (**прикметники**: *rotten; corrupt; counter-productive; unhelpful; short sighted; damaged*; **іменники**: *corruption; waste of time/money; of no use*): **But the funding situation as it stands is rotten to the core and does definitely need to change** [meolive].

е) ДМА, вмотивовані негативною оцінкою **утилітарного** (шкідливого, несприятливого) значення (**іменники**: *chaos; crisis; blight*; **прикметники**: *slippery; dangerous; murderous; immature*): **The proposed changes in our Health Service are arguably the most damaging and destructive actions that this appalling government have carried out** [Aphaydn]. → **Don't propose damaging and destructive changes.**

За об'єктом оцінки виокремлюємо спонукальні висловлювання з негативною оцінкою:

а) агента/суб'єкта політичного дискурсу:

David Cameron is not good for these Islands he should get back on Easy Jet and large it up in Spain with the other expat crooks [TempleCloud].

Of course he is! Netanyahu, a sociopathic megalomaniac, is doing his best to manipulate the U.S. into fighting Netanyahu's war with Iran for him. This man really needs to be medicated and institutionalized before he massacres thousands more! [JimMichie].

б) діяльності агента / суб'єкта політичного дискурсу:

Conditions are not "appalling", they are miserable, they could be nicer. Appalling is how the corrupt leaders in their own countries treat asylum seekers – that is what needs fixing, now [Jaimelo].

Filling out forms, interviews and assessments cause stress which worsens a lot of health conditions. The way our country treats the disabled and sick is utterly shameful [Louise Sanders]. → **The country should the way it treats the disabled...**

в) результату діяльності агента / суб'єкта політичного дискурсу:

The Bill was ill conceived, ill timed and dangerous. It has distracted attention from our real problems and is risking our lives. It is just not on for you to make the mealy-mouthed statement I partially quoted above. The Bill is THE problem and it must go [Radleyman].

British economy is gradually being stolen from the people. Let's not run the country for the few, but for us [Maynewacorn].

Серед прагматичних варіантів директивів, вмотивованих негативною оцінкою, в проаналізованому матеріалі було виявлено такі мовленнєві акти: **вимога, заборона, погроза, заклик, застереження, пропонування.**

Вимога з позиції комуніканта нижчого за статусом, яким є електорат, ґрунтується на праві обирати владу, яка має виконувати свої обов'язки перед громадянами своєї держави.

Tax credits were always a terrible idea. The state should not be subsidising low-paying employers and (indirectly) rentier landlords [plainrice].

Заборона спрямована на припинення будь-якої діяльності через її недоцільність або недоречність у конкретній ситуації [26]:

The institutionally brutal and murderous way in which this government is treating severely disabled and chronically sick people is in clear violation of international human rights law [jjarichardson].

Killing for peace is nonsense. → Stop killing for peace [Bamboo13].

Погроза на підставі негативної оцінки має намір не стільки спонукати адресата виконати певну дію, скільки помститися за минулі вчинки владних суб'єктів:

Disrespecting our President is a slap in the face to every American. This is an irrevocable blunder by Netanyahu and one America won't forget for a long long time [AGoodAmerican].

The politicians ordering these killings are guilty of murder and should be jailed accordingly [Karlo].

Особливість **заклику** в суспільно-політичній комунікації полягає в тому, що дія, до якої закликає мовець, усвідомлюється як важлива частина суспільно-значущої діяльності, сприяє досягненню певних ідеалів, або спонукає адресата враховувати ці дії у своїй повсякденній поведінці [27, с. 420]:

...This unashamed lying, promising the electorate one thing and then doing exactly the opposite is not a good thing for democracy. In fact the whole nation ought to be debating exactly where we are in the democracy stakes – it seems to be evaporating rapidly [seeingclearly].

Застереження має за мету змусити адресата проявити обачність, уникнувши таким чином неприємних наслідків:

Don't count on Putin. He's mad [maninBATHTUB].

Пропонування передбачає висловлювання думки про що-небудь як про можливе; подання чого-небудь на обговорення як можливого [28, с. 20]:

Because if the purpose of holding a referendum is only to confirm the obvious, it's really a waste of time/money, which can be better used tackling real issues such poverty and social justice [Will Kuo].

Таким чином, вищенаведений аналіз спонукальних висловлювань свідчить про те, що пейоративна оцінка виступає продуктивним і потужним механізмом у творенні директивного мовленнєвого акту, оскільки негативно-оцінні судження мають велику виправну силу. Виявлені в результаті дослідження експліцитні ДМА, вмотивовані негативною оцінкою, виступають проявом синтагматичних відношень у мові, належать до складеного типу складних ДМА (за класифікацією В. І. Карабан), тому що демонструють відношення сприяння між простими мовленнєвими актами, об'єднаними єдиною актомовленнєвою інтенцією. Поліінтенціональність імпліцитного типу директиву відбиває парадигматичні відношення в мові, оскільки така мовленнєва одиниця виступає носієм фрагменту парадигми мовленнєвих інтенцій (інтенції оцінки й спонукування). Семантичний аналіз ДМА дозволив окреслити ті аспекти політичної діяльності, які підлягають негативній оцінці з позиції електорату, а прагматична варіативність директивів, що спираються на пейоратив, вказує на широту спектру цільових настанов суспільства у їх взаємовідносинах із владою. **Перспектива** дослідження полягає в аналогічному аналізі й описі спонукальних висловлювань, семантика яких містить позитивно-оцінну конотацію.

PEJORATIVE COMPONENT IN THE STRUCTURE OF DIRECTIVE SPEECH ACTS

*L. V. Sukhovetska, postgraduate
Horlivka Institute for Foreign Languages SHEE «DSPU»,
24, Komsomolska St., Artemivsk, 84511, Ukraine
E-mail: sukhovetskaya2012@yandex.ua*

The paper considers how the evaluative activity of human mind affects the process of formation of directive speech acts. The author summarizes and concretizes the interpretation of evaluation. With the previous researches taken into account the article confirms the presence of an axiological component in political discourse, determines the correlation between such categories as evaluation and motivation. The results of the research identify the functioning of explicit and implicit directive speech acts, motivated by the negative evaluation of the addressee, demonstrate the speaker's appeal to general and concrete evaluative meanings. It has been found that the electorate's evaluation highlights subjects of authority, their activity and the results of their activity. The pragmatic aspect is represented by the functioning of the speech acts of demand, prohibition, warning, appeal and proposition.

Keywords: *evaluation, pejorative, political discourse, imperative, directive.*

ПЕЙОРАТИВНИЙ КОМПОНЕНТ В СТРУКТУРЕ ДИРЕКТИВНИХ РЕЧЕВЫХ АКТОВ

*Л. В. Суховецкая, аспирант
Горловский институт иностранных языков ГВУЗ «ДГПУ»,
ул. Комсомольская, 24, г. Артёмовск, 84511, Украина
E-mail: sukhovetskaya2012@yandex.ua*

Представленная работа рассматривает влияние оценочной деятельности сознания человека на процесс формирования директивных речевых актов. Автор обобщает и уточняет толкование оценки. Опираясь на предыдущие исследования, статья указывает на наличие аксиологического компонента в политическом дискурсе, устанавливает взаимосвязь между категориями оценки и побуждения. Результаты исследования указывают на функционирование эксплицитных и имплицитных директивных речевых актов, мотивированных негативной оценкой действий адресата, иллюстрируют апелляцию говорящего к общеоценочным и частнооценочным значениям. Обнаружено, что под фокус оценки электората попадают представители власти, их деятельность, результаты их деятельности. Прагматический аспект представлен функционированием речевых актов требования, запрета, предостережения, призыва и предложения.

Ключевые слова: *оценка, пейоратив, политический дискурс, побуждение, директив.*

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Івашенко В. Л. Компоненти змістової структури концепту як одиниці етнокультури / В. Л. Івашенко // Українська мова. – 2004. – № 4. – С. 18 – 28.
2. Гилёва А. В. Оценочные стратегии в языке британской качественной и массовой прессы: дисс. ... канд. филол. наук: 10.02.04 / А. В. Гилёва. – Москва, 2005. – 249 с. – [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://cheloveknauka.com/otsenochnye-strategii-v-yazyke-britanskoj-kachestvennoj-i-massovoy-pressy>. – Дата доступа: 10.10. 2015.
3. Колшанский Г. В. Соотношение объективных и субъективных факторов в языке / Г. В. Колшанский. – М.: Наука, 1975. – 231 с.
4. Наер В. Л. Из лекций по теоретическим основам интерпретации текста / В. Л. Наер. – М.: МГЛУ, 2001. – 78 с.
5. Телия В. Н. Коннотативный аспект семантики номинативных единиц / В. Н. Телия. – М.: Наука, 1986. – 142 с.
6. Вольф Е. М. Функциональная семантика оценки / Е. М. Вольф. – М.: Наука, 1985. – 215 с.
7. Зимина Е. А. Оценочные стратегии информационных статей и комментариев в немецкоязычном газетном дискурсе: дис. ... канд. филол. наук: 10.02.04 / МПГУ. – М., 2005. – 179 с. – [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://cheloveknauka.com/otsenochnye-strategii-informatsionnyh-statey-i-kommentariyev-v-nemetskojazychnom-gazetnom-diskurse> – Дата доступа: 10.10.2015
8. Зубов А. В. О языковых средствах выражения категории оценки в современном английском языке (на материале англо-американской прессы): автореф. дис. ... канд. филол. наук: 10.02.04 / МПГИИЯ им. М. Тореца. – М., 1974. – 23с.
9. Мартинюк А. П. Конструювання гендеру в англomовному дискурсі: [монографія] / А. П. Мартинюк. – Харків: Константа, 2004. – 292с.
10. Карасик В. И. Языковой круг: личность, концепты, дискурс / В. И. Карасик. – Волгоград: Перемена, 2002. – 477с.

11. Фролова І. С. Стратегія конфронтації в англономному дискурсі: [монографія] / І. С. Фролова. – Харків : ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2009. – 344 с.
12. Липпман У. Общественное мнение / пер. с англ. Т. В. Барчунова, под ред. К. А. Левинсон, К. В. Петренко. – М. : Институт Фонда «Общественное мнение», 2004. – [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://dic.academic.ru/dic.nsf/ruwiki/146901> – Дата доступа: 10.10.2015
13. Крисанова Т. А. Висловлювання з негативною оцінкою адресата в сучасній англійській мові (комунікативно-прагматичний аспект): автореф. дис. ... канд. філол. наук: 10.02.04 / Т. А. Крисанова. – Київ, 1999. – 18с.
14. Дускаева Л.Р. Отражение политической жизни в прессе: аспект речевых жанров // Когниция, коммуникация, дискурс. – 2012. – № 4. – С. 24 – 41.
15. Алещанова И. В. Цитация в газетном тексте (на материале современной английской и российской прессы): дисс. ... канд. філол. наук: 10. 02. 20 / И. В. Алещанова. – Волгоград, 2000. – 208 с. – [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://31f.ru/dissertation/page,16,550-dissertaciya-citaciya-v-gazetnom-tekste>. – Дата доступа: 10.10.2015.
16. Арутюнова Н.Д. Типы языковых значений. Оценка. Событие. Факт. — М. : Наука, 1988. – 341 с.
17. Анипкина Л.Н. Оценочные высказывания в прагматическом аспекте // Филологические науки. – № 2. – 2000. – С. 58 – 65.
18. Фатеме Н. Способы выражения побуждения в современном русском языке: автореф. дис. ... канд. філол. наук: 10.02.01 / Назари Фатеме. – Москва, 2012. – 19с.
19. Москаленко Е. Н. Функционально-семантическое поле побуждения в современном русском языке: дис. ... канд. філол. наук: 10.02.01 / Е. Н. Москаленко. – Таганрог, 1999. – 140 с.
20. Иосифова В. Е. Употребительность в естественном диалоге прямых и косвенных речевых актов, выражающих побуждение (на материале устной речи жителей г. Калуги. К проблеме изучения языка города): автореф. дис. ... канд. філол. наук: 10.02.01 / В. Е. Иосифова. – Калуга, 2005. – 24 с.
21. Stevenson Ch. L. Facts and values: Studies in ethical analysis / Ch. L. Stevenson. – London : Yale Univ. Press, 1963. – 244 p.
22. Перлова Ю. В. Когнитивно-прагматические основания косвенных способов выражения побуждения (на материале современного английского языка): автореф. дисс. канд. філол. наук: 10.02.04 / Санкт-Петербургский гос. ун-т экономики и финансов. – Санкт-Петербург, 2012. – 17с.
23. Трофимова Н. А. Экспрессивные речевые акты в диалогическом дискурсе. Семантический, прагматический, грамматический анализ : монография / Н. А. Трофимова. – СПб.: Изд-во ВВМ, 2008. – 376 с.
24. Смыкова Е. А. Языковые средства означивания времени в директивных речевых актах (на материале современного английского языка): дис. ... канд. філол. наук: 10.02.04 / Е. А. Смыкова. – Волгоград, 2005. – 172с. – [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://31f.ru/dissertation/281-dissertaciya-yazykovye-sredstva-oznachivaniya-vremeni-v-direktivnyx-rechevyx-aktax-chast-2-iz-3.html> – Дата доступа : 10.10.2015
25. Карабан В. И. Сложные речевые единицы: прагматика английских асиндетических полипредикативных образований: [монография] / Карабан В. И. – К.: Виша школа, 1989. – 131с.
26. Шилихина К. М. Вербальные способы модификации поведения и эмоционально-психологического состояния собеседника в российской и американской коммуникативных культурах: дис. ... канд. філол. наук: 10.02.19 / К. М. Шилихина. – Воронеж, 1999. – 182с. – [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://31f.ru/60-dissertaciya-verbalnye-sposoby-modifikacii-povedeniya-i-emocionalno-psixologicheskogo-sostoyaniya-sobesednika-v-rossijskoj-i-amerikanskoj-kommunikativnyx-kulturax.html> – Дата доступа : 10.10.2015
27. Баранов А. Н. Лингвистическая экспертиза текста: теория и практика: учеб. пособие / А. Н. Баранов. – 3-е изд. – М.: Флинта: Наука, 2011. – 592 с.
28. Лобанова Е. В. Средства выражения побудительности в английском языке: когнитивно-онтологический подход: автореф. дис. ... канд. філол. наук: 10.02.04 / Е. В. Лобанова. – Самара, 2011. – 23с.

LIST OF REFERENCES

1. Ivaschenko V. L. Components of the Concept Message Structure like Unites of Ethnic Culture. // *Ukrainska Mova*, 2004, № 4, P.18 – 28.
2. Gileva A. V. Evaluative Strategies in the Language of British Quality and Mass Press: diss. ... kand. filol. nauk: spets. 10.02.04. / A.V. Gileva. – Moscow, 2005. – 249 с. – [Electronnyi resurs]. – Rezhim dostupu: <http://cheloveknauka.com/otsenochnye-strategii-v-yazyke-britanskoy-kachestvennoy-i-massovoy-pressy>. – Accessed: 10.10.2015.
3. Kolshanskyi G. V. Correlation of Objective and Subjective Facts in Language / G. V. Kolshanskyi. – М. : Nauka, 1975. – 231 p.
4. Naer V. L. From Lectures on the Theoretical Foundations of the Interpretation of the Text / V. L. Naer. – М., MSLU, 2001. – 78 p.
5. Teliya V. N. Connotative Aspect of Semantics of Nominative Units / V. N. Teliya. – М. : Nauka, 1986. – 142 p.
6. Volf E. M. Functional Semantics of Evaluation / E. M. Volf. – М. : Nauka, 1985. – 215p.

7. Zimina E.V. Evaluative Strategies of Information Articles and Comments in German Newspaper Discourse: diss. ... kand. filol. nauk: spets. 10.02.04. / MPG.U. – M. – 2005. – 179 p. – [Electronnyi resurs]. – Rezhim dostupu: <http://cheloveknauka.com/otsenochnye-strategii-informatsionnyh-statey-i-kommentariyev-v-nemetskoyazychnom-gazetnom-diskurse> – Accessed : 10.10.2015.
8. Zubov A. V. About the Language Means of the Expression of the Category of Evaluation in Contemporary English (upon the material of Anglo-American Media): avtoref. diss. ... kand. filol. nauk: spets. 10.02.04. / MSPIFL after M. Toreza. – M., 1974. – 23 p.
9. Martynuik A. P. Construction of Gender in English Discourse: [monography] / A. P. Martynuik – Kharkive : Constanta, 2004. – 292 p.
10. Karasik V. I. Language Circle: Personality, Concepts, Discourse / V. I. Karasik. – Volgograd : Peremena, 2002. – 477 p.
11. Frolova I. Ye. The Confrontation Strategies in English Discourse: [monograph] / I. Ye. Frolova. – Kharkiv : KhNU named after V. N. Karazin, 2009. – 344 p.
12. Lippman W. Puplic Opinion / Tr.from Engl. T.V. Barchunova, edited by K. A. levinson, K. V. Prtenko. M. : Institut Fonda Obshchestvennoie Mnenie, 2004. – [Electronnyi resurs]. – Rezhim dostupu : <http://dic.academic.ru/dic.nsf/ruwiki/146901> – Accessed : 10.10.2015.
13. Krisanova T. A. Expressions with Negative Evaluation of the Addressee in Contemporary English (Communicative and Pragmatic Aspect): avtoref. dys. ... kand. filol. nauk: spets. 10.02.04. / T. A. Krisanova. – Kyiv, 1999. – 18 p.
14. Duskayeva L. R. Reflection of Political Life in the Press: Speech Genres Aspect / L. R. Duskayeva // Cognition, Communication, Discourse. – 2012. – № 4. – P. 24–41.
15. Aleschanova I. V. Quotation in the Newspaper Text (upon the material of Contemporary English and Russian Press): avtoref. diss. ... kand. filol. nauk: spets. 10.02.20. – Volgograd, 2000. – 208p. – [Electronnyi resurs]. – Rezhim dostupu: <http://31f.ru/dissertation/page,16,550-dissertaciya-citaciya-v-gazetnom-tekste>. – Accessed: 10.10.2015.
16. Arutiunova I. V. Types of Language Meanings. Evaluation. Event. Fact / I. V. Arutiunova. – M. : Nauka, 1988. – 341 p.
17. Evaluative Expressions in Pragmatic Aspect / L.N. Anipkina // Filologicheskie nauki.– 2000. – № 2. – P. 58–65.
18. Nazari Fateme Means of Expression of Motivation in The Contemporary Russian: avtoref. diss. ... kand. filol. nauk: spets. 10.02.01 / Nazari Fateme. – Moscow, 2012. – 19 p.
19. Moskalenko E. N. Functional-Semantic Field of Motivation in the Contemporary Russian: diss. ... kand. filol. nauk: spets. 10.02.01. / E. N. Moskalenko. – Taganrog, 1999. – 140 p.
20. Iosifova V.E. Usage of Direct and Indirect Speech Acts Expressing Motivation in Natural Dialogue (upon the material of oral speech of the inhabitants of Kaluga. To the problem of study of city language): avtoref. diss. ... kand. filol. nauk: spets. 10.02.01. / V.E. Iosifova. – Kaluga, 2005. – 24 p.
21. Stevenson Ch. L. Facts and Values: Studies in Ethical Analysis / Ch. L. Stevenson // London: Yale Univ. Press, 1963. – 244 p.
22. Perlova J. V. Cognitive-Pragmatic Foundations of Indirect Ways of Expressing Motivation (on the material of the Contemporary English): avtoref. diss. ... kand. filol. nauk: spets. 10.02.04. / Saint-Petersburg State University of Economics and Finances. – Saint-Petersburg, 2012. – 17 p.
23. Trofimova N. A. Expressive Speech Acts in the Dialogue Discourse. Semantic, Pragmatic, Grammatical Analysis: Monograph / N. A. Trofimova. – SPb. : Izd-vo VVM, 2008. – 376 p.
24. Smykova Y. A. Linguistic Means of Time Signification in Directive Speech Acts (upon the material of modern English): diss. ... kand. filol. nauk: spets. 10.02.04 / Y. A. Smykova. – Volgograd, 2005. – 172 p. – [Electronnyi resurs]. – Rezhim dostupu: <http://31f.ru/dissertation/281-dissertaciya-yazykovye-sredstva-oznachivaniya-vremeni-v-direktivnyx-rechevyx-aktax-chast-2-iz-3.html> – Accessed: 10.10.2015
25. Karaban V. I. Complex Speech Units: Pragmatics of English Asyndetic Polypredicative Formations: [monography] / Karaban V.I. – K. Vyscha shkola, 1989. – 131p.
26. Shilihina K. M. Verbal Methods of Modification of Behavior and Emotional-Psychological State of the Interlocutor in the Russian and American Communicative Cultures: diss. ... kand. filol. nauk: spets. 10.02.19. / K. M. Shilihina. – Voronezh, 1999. – 182p. – [Electronnyi resurs]. – Rezhim dostupu : <http://31f.ru/60-dissertaciya-verbalnye-sposoby-modifikacii-povedeniya-i-emocionalno-psixologicheskogo-sostoyaniya-sobesednika-v-rossijskoj-i-amerikanskoj-kommunikativnyx-kulturax.html> – Accessed : 10.10.2015
27. Baranov A. N. Linguistic Examination of the Text: Theory and Practice: textbook / A. N. Baranov. – 3rd ed. – M. : Flinta: Nauka, 2011. – 592 p.
28. Lobanova E. V. Means of Ezpression of Motivation English: Cognitive-Onthological Approach: avtoref. diss. ... kand. filol. nauk: spets. 10.02.04. / E. V. Lobanova. – Samara, 2011. – 23 p.

Надійшла до редакції 28 жовтня 2015 р.